

Førmanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Jeg beder medlemmerne forlade salen i delvis stilhed.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af koncentrationen i erhvervslivet m. v. [af Sigsgaard og Kjær Rasmussen].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXXI) findes i tillæg A. sp. 3253, fremsættelsen i tidenden sp. 4606).

Forslaget sættes til forhandling.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Jeg vil gerne straks slå fast, at jeg ikke kan se nytten af at nedsætte en kommission med de opgaver, der her er stillet forslag om. De politiske betragtninger om en økonomisk magtkoncentration, der ligger bag forslaget, og påstanden om, at den økonomiske og politiske magt her i landet samles på stadig færre hænder, må efter min mening stå helt for forslagsstillernes egen regning.

Forslaget bærer præg af, at forslagsstillerne ønsker koncentrationsproblemerne behandlet ud fra et udgangspunkt og med et sigte, der efter min opfattelse er fundamentalt forkert.

Forslaget er præget af en negativ for- håndsindstilling til hele den strukturrationalisering af vort erhvervsliv, som er en nødvendig følge af den tekniske udvikling og markedsudviklingen, og som gør en koncentration på færre og større virksomheder til en direkte nødvendighed i alle industrialiserede lande. Danmark er på ingen måde foran i denne udvikling, som i øvrigt i flere lande direkte begunstiges gennem særlige offentlige foranstaltninger.

Når jeg har sagt dette, bør hertil føjes, at små virksomheder i høj grad har deres berettigelse og opfylder væsentlige funktioner i vort økonomiske system. En væsentlig del af den økonomiske vækst præsteres af virksomheder, som endnu er af beskeden størrelse, og jeg kan tilføje, at mange danske virksomheder, som i dag er store, netop er begyndt som virksomheder af højst beskeden størrelse.

Det er da også et led i regeringens politik at støtte bestræbelserne for at styrke sådanne mindre virksomheders konkurrenceevne. Vi gør det bl. a. gennem bistand fra Danmarks erhvervsfond til fremme af produktions- og eksportsamarbejdet. De teknologiske institutter yder en betydningsfuld indsats også på dette område, bl. a. ved bistand med produktudvikling og med produktionssamarbejde. Også statslån til delvis finansiering af mindre virksomheders anlægsinvesteringer bør i denne forbindelse nævnes.

Men ser vi på andelen af det samlede produktionsresultat, er det imidlertid de lidt større virksomheder, der tæller. 62 pct. af den samlede beskæftigelse i industrien i 1968 faldt på ca. 750 virksomheder, der beskæftiger mere end 100 arbejdere. Efter antal udgør disse virksomheder kun 12 pct. af industriens virksomheder, og der er ingen tvivl om, at det er en alt for lille del af vore virksomheder, der endnu er vokset op i disse størrelsesgrupper, som efter international målestok på ingen måde kan anses for store.

Nu ved jeg fornuftigvis godt, at den statistik, vi har til rådighed, går på bedriftenheder og ikke belyser koncernforhold. Men koncerndannelserne udgør ikke noget uvæsentligt led i den strukturrationalisering af vort erhvervsliv henimod en samling af kræfterne i større enheder, som er nødvendig også hos os.

Ser vi på en anden ting, som er særdeles vigtig for industriudviklingen, nemlig virksomhedernes forsknings- og udviklingsarbejde, falder efter de seneste oplysninger op imod 90 pct. af de udgifter, industriens virk-